იმერეთი

ფასი: წლიურათ 7 მ., ნახევარი წლით 4 მ., თვიურათ 3 აბ. ცალკე ნუმერი ერთი შაური.
წლიური ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილ-ნაწილათ გადიხადონ. ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი დანარჩენი კიდევ ნაწილ-ნაწილათ. საზღვარგარეთ წლიურათ 15 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურათ 6 აბაზი.
განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტ ტექსტის წინ. 20 კ., უკან 10 კ. სამკლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითო-ჯერ საღამოს 2 საათამდე ღირს 3 მ. 2 საათის შემდეგ 4 მანეთი.

პარასკევი 22 აგვისტო
მისამართი: ქუთაისი, რედაქტორ-გამომცემელი „ი მ ე რ ე თ ი“ თვალსაჩინო ქუჩა, ფარადოვის თამბაქოს ქარხანის პირდაპირ შესახვევში. სახლი ოცხუთელისა.
ტელეფონი № 4.

№ 135 — ყოველდღიური გაზეთი — წელიწადი მესამე 1914 — № 135

ყოველდღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

„ი მ ე რ ე თ ი“

ახალის რედაქციით და თანამშრომლებით.

ხელის მოწერა მიიღება 1914 წლისათვის

გაზეთის ფასი:

ერთი წლით	7 მანეთი.
ნახევარი წლით	4 მანეთი.
ერთი თვით	4 აბაზი.
და ცალკე ნუმერის	1 შაური.

წლიური დასაკვეთი გაზეთის ფასის გადახდა ნაწილ-ნაწილათაც შეიძლება ამ სახით: ხელის მოწერის დროს—სამი მანეთი, პირველ მაისს—ორი მანეთი და პირველ ეკენისთვისაც—ორი მანეთი. საზღვარგარეთ გაზეთი წლიურათ ღირს 15 მ. ½ წ.—8 მ., თვიურათ 6 აბაზი.

სოფლის მასწავლებლებსა და სოფლის უფასო წიგნსაცავ-სამკითხველოებს გაზთის ეთმობათ წლიურათ 6 მ., ნახევარი წლით 3 მანეთად და თვიურათ 3 აბაზეთ. **ფული უნდა გამოიგზავნოს შემდეგი მისამართით** редакція „ИМЕРЕТИ“ Гавріилу Ивановичу Дарахвелидзе **სხვა გვარად გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.**

რედაქცია უმორჩილესათ სთხოვს თავის კორესპონდენტებს კორესპონდენციები სწერონ ქაღალდის ცალ გვერდზე, გარკვევით და გაურკვევლად ნაწერი წერილები განუხილავი დარჩება. წერილმან წერილების გამო რედაქცია არავითარ მიწერ-მოწერას არა კისრულობს.

უ დ ი დ ე ს ი

სპეციალური წიგნის მაღაზია და წიგნის საწყობი

ქ. ქ უ თ ა ი ს შ ი

კოსტანტინე ივანეს ძის ოცხელისა და ამხ.

დამზადებულია დიდ-ძალი სახელმძღვანელო და საკითხავი წიგნები საშუალო და დაბალ სასწავლებელთათვის. პროვინციის წიგნის მაღაზიებსა, სახალხო შკოლებსა, ბიბლიოთეკებსა და სამკითხველოებს შარშანდელივით ეთმობათ წიგნები მეტად საღავათიან პირობებში.

წიგნის მაღაზიას გახსნილი აქვს საკუთარი საკაზმავი სახელოსნო. ამის გამო მას ეძლევა საშუალება, რომ ზოგიერთი წიგნის ყდა დაუთმოს ჩვეულებრივ ფასზე უფრო ნაკლებ.

წიგნის მაღაზიის გვერდით გამართულია სპეციალური საკანცელარიო მაღაზია **დ. ი. ოცხელისა**, რომელსაც მიღებული აქვს საქონელი პირდაპირ რუსეთისა და საზღვარგარეთის გამოჩენილ ფირმებისგან და ამიტომ ყოველგვარი სასწავლო და საკანცელარიო ნივთი ამ მაღაზიაში იყიდე- **ძ ლ ი ე რ ი ა ფ ა თ.** აქვე გახსნილია რვეულების საბა კეთებელი საკუთარი სახელოსნო, რის გამოც მაღაზიას შეუძლია რვეულები იქონიოს უკლებლივ და გაყიდოს ზომიერ ფასათ.

კ. ოცხელის წიგნის მაღაზიის საკუთარი გამოცემები:

1. ყუბანეიშვილი. პირველ დაწკებითი დარიგება სალვთო სჯულის სწავლებაზე . . . . . ფასი 6 შაური.
2. ქვარიანი. საქართველოს მოკლე ისტორია . „ 2 აბაზი.
3. ნიკოლაიშვილი. მოკლე ქართული გრამატიკა . „ 1 „
4. არითმეტიკული კრებული, შედგ. ქუთ. საანწ. შკოლის მასწ. ჯგუფის მიერ სურათებით . . . „ 7 შაური.
5. „ცხოვრება და მეცნიერება“. (ახალგაზდა ქართველ მეცნიერთა და სტუდენტთა ნაწერმ. კრებული) . „ 1 მან.
6. უზნაძე. მაჰმადი . . . . . „ 3 შაური.
7. მისიევი. ისლამი. . . . . „ 3 „
8. მოძრავი ანბანი . . . . . „ 2 „
9. იგივე კარდონზე . . . . . „ 6 „

აქვე საწყობშია შემდეგი გამოცემანი, რომელთაც მაღაზია ყიდის იმავე დათმობით, როგორც საკუთარს გამოცემას:

1. „გუთანნი“. ქართული სახელმძღვანელო . . ფ. 17 შაურ.
2. ხუნდაძე. გრამატიკა . . . . . „ 3 აბაზი.
3. მისიევი მოკლე გრამატიკა . . . . . „ 1 „
4. ს. რობაქიძე. სამშობლოს აღწერა . . . . „ 10 შ.
5. მღ. ა. გერსამია. ლოკვანი . . . . . „ 2 „.
6. აღ. ჯიჭინაძე. გეოგრაფია . . . . . „ 3 აბ.
7. დათეშიძე. ქართული წერის დედანი. . . . „ 5 შ.
8. ფ. ქორიძის მიერ გადაღებული საგალობლების ნოტები სხვადასხვა ფასისა.
9. კ. აბაშიძე. ეტიუდები მე-19 საუკ. ქართული ლიტერ. 2 ნაწილი. თითო ნაწილი . . . . . „ 14 შ.
10. აღ. ხახანაშვილი. ბატონყმობა საქართველოში. „ 10 „
11. შექსპირი. გადმოღებული ყმაწვილთათვის ს. ყიფიანის მიერ . . . . . „ 1 აბ.

იბეჭდება ახალი გამოცემები: შიო მღვიმელის ლეგენდა კრებული, გ. იოსელიანის მიერ ყრმათათვის გადმოღებული „ვეფხის ტყაოსანი“, ალ. ჯ—ძის ეროვნული შემოქმედება, ქართული ანბანი, შედგ. „გუთნის“ ავტორების მიერ. ახალი რუსული ენის სახელმძღვანელო. გ. წერეთლის მამიდა ასმათი და რეხი მგელი, სამაგალითო სამზარეულო და სხვა.

ქუთაისის ქალაქის გამგეობა ამით

აცნობებს ქ ლ ა ქ ა ი ს ამომრჩევლებს, რომ

ქუთაისის ქალაქის საბჭოს სხმოსანთა

ა რ ჩ ე ვ ნ ე ბ ი

მომავალი ოთხი წლისთვის (1914-1918 წ.წ.) დანიშნულია მდგომარე 1914 წლის 14 სეპტემბრისთვის.

არჩევნები მოხდება ქალაქის თეატრში.

ქუთაისი. დაიბეჭდა და იყიდება

ი. მთაურიშვილის და ამხ. წიგნის მაღაზიაში

შემდეგი ახალი **საკუთარი** გამოცემები:

„მამულის სიყვარული და მსახურება“—ნ. ნიკოლაძისა ფ. 1 აბაზი
„ხუცური ანბანი“ და კარიჭაშვილისა . . . ფ. 1 აბაზი
„ლოკვანი“ მღვდ. პლ. ცქიტიშვილისა 2 შაური (ყდით 3 შაური)
„შაჰარას ნაამბობი“—ს. ყიფიანის . . . . 3 „
„ქართული მოძრავი ანბანი“ . . 2 შაური (კარდონ ე 10 [illegible]ური)

იბეჭდება და მალე გამოვა დასურათებული სახელმძღვანელო „გუთანი“, მესამე გამოცემა.

ძ რ ი ე ლ ი ა ფ ა თ

იყიდება ერთი ცხენის შესაბამი ეტლი

ყოველივე მოწყობილობით, ბარდა ცხენისა.

პირობების გაცნობა შეიძლება წ[illegible]ეოლის სახლში. ოლდენბურგის ქუ[illegible] 14.

ექიმის იგ. ბოგვერიას

ს ა ა ვ ა თ მ ყ ო ფ ო

გადაყვიდა ახალ ბინაზე წითელ ხიდთან, მიხეილის ქუჩაზე, კლუბის პირდაპირ. დასაწყოლ ავათმყოფებს ღებულობენ ყოველ დროს.

შ ე ქ ს პ ი რ ი ქ ა რ თ უ ლ ა დ!

გამოცემა **ივანე მაჩაბლის** ორგანიზაციისა.

მიიღება ხელის მოწერა ივ. მაჩაბლის მიერ ნათარგმნ

შ ე ქ ს პ ი რ ი ს

რვა ტრაგედიის გამოცემაზე: (ჰამლეტი, ოტელო, მეფე ლირი, მაკბეტი იულიოს კეისარი, ანტონიუს და კლეოპატრა, კორიოლანოს და რიჩარდ მესამე). - გამოცემა იქნება ერთ წიგნად და შეიკავს ათასამდი გვერდს, დიდი ფორმატისას. გამოს ცემას დაერთვის ბიოგრაფიები შექსპირისა და ივანე მაჩაბლისა და მათივე სურათები. ფასი ხელის მოწერით: 3 მან. შემდეგ ფასი გადიდებული იქნება. ვისთვისაც ერთად ფასის გადახდა სამძიმოა,—მათთვის ხელის მოწერა განაწილებულია სამ ვადად: **პირველ** c შემოსატანი—1 მან. მეორე—პირველ ნოემბერს—1 მ., და მესამე—1 მ. 7 იანვარს 1915 წელს.

წიგნი დარიგდება 1915 წელს თებერვლის განმავლობაში. ხელის მოწერა მიიღება **თფილისში:** ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრც. საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში და გამომცემლის საკუთარ ბინაზე (ოლგას ქუჩაზე, 52), და **ქუთაისში** მთავრიშვილისა და ოცხელის წიგნის მაღაზიებში და ისიდორე კვიცარიძის კანტორა „იმერეთ“-ში გამომცემელი **კნ. ანასტასია ალექს. ასული მაჩაბლისა**

სამოსწავლო მთავროგის ნებართვით

ამა წლის 1-ლ ეკენისთვიდან ვხსნი ვაგზლის ქუჩაზე, საკუთარ სახლში,

მე-3 ხარისხ-ს მოსამზადებელ

სასწავლებელს

ორიეე სქესის ბავშთათვის, რომელსაც მიზნათ ექნება ბავშების მომზადება გიმნაზიების შესასვლელად მეორე კლასამდი.

ბავშების მიდება დაიწყება 20 აგვისტ.

ნინო მათეს ასული
ხოჯოლავანსა.

ექიმი **გრიგოლ ალშიბაია** უკვე დაბრუნდა და განაგრძობს ავათმყოფების მიღებას ძველ ბინაზე.

ქუთაისში
ქარხანები
ბ. ლაღიძე
ბ. ლაღიძის ქარხანა
ბ. ლ. ბ. ლ.
ბ. ლ. ბ. ლ.
ბ. ლ. ბ. ლ.

უმაღლესი გრძანება.

სრულის წესიერების უზრუნველ საყოველთაო, ვბრძანებთ შემოღებულ იქნეს სამხედრო წესები იმპერიის შემდეგ ადგილებში, ამასთანეგ მთელი სამოქალაქო მართვა გამგეობა დაექვემდებაროს ჩვენს მოადგილეს კავკასიაში: ბაქოსა, ელისავეტპოლისა და სტავროპოლის გუბერნიებში; ქუთაისისა, ლეჩხუმისა, რაჭისა და შორაპნის მაზრებში ქუთაისის გუბერნიისა; თფილისისა და ერევნის გუბერნისა და ყარსის ოლქებში, ეკატერინოდარის, ბატალპაშინისა, ეისკისა, კავკასისა, ლაბინისა და მაიკოპის განყოფილებებში — ყუბანის ოლქისა, ურგის ოლქისა, ურგის ოლქში, ბაქოს საგრადონაჩალნიკოში და ზაქათალის ოლქში.

დედანზედ მისის იმპერატორეობით უდიდებულესობის საკუთარის ხელით აწერია: „**ნიკოლოზს**". ცარსკოე სელო. 12 აგვისტო, 1914 წ.

ხელს აწერს სამხედრო მინისტრი გენერალ-ადუტანტი სუხომლინოვი.

სრულიად ევროპის ომი

დეპეშები

ჟურ. დეპ. სააგენტოსაგან.

21 აგვისტო.

რუსეთის გამარჯვება ლვოვთან.

ოფიციალური ტელეგრამა მთავარ სარდლისა **მისი იმპერატორებით, უდიდებულესობისა**, ოცი აგვისტოს თარიღით.

ბეღნიერი ვარ გახაროთ, რომ ლვოვიდან გენერალ რუზსკის ჯარმა დიდებულათ გაიმარჯვა. ერთი კვირის განუწყვეტელ ბრძოლის შემდეგ ავსტრიელები უკან იხევენ, ადგილ-ადგილ გარშინ კიდეც და ჰყრიან სუბუქ და მძიმე ზარბაზნებსა და საარტილერიო ბარგ-ბარხანს. მტერს უდიდესი ზარალი მოუვიდა, წამოყვანილია მრავალი ტყვე. ამ თავგამოდებულ ბრძოლაში გენერალმა რუზსკიმ შვიდი დღის განმავლობაში მტერს წაართვა 44 ზარბაზანი, მრავალზე უმრავლესი თოფ-იარაღი და ურიცხვი ტყვეობიშფრქვეველები.

ლონდონი. 19 აგვისტო. გერმანელთა სიმხეცის წინააღმდეგ საპროტესტოთ ვაშინგტონში მიმავალი 4 ბელგიელ მინისტრთაგან შემდგარი სპეციალური მისია ჩამოვიდა და მეფისაგან მიღებულ იქმნა. მეფემ განუცხადა, რომ მხარს დაუჭერს ბელგიელებს იმ სახელოვან წინააღმდეგობისთვის, რომელიც მათ მტრებს გაუწიესო. ინგლისის ახალი ჯარის შეკრება ბეჯითად სწარმოებს.

მინსკი. 20 აგვისტო. აქეთ გაატარეს ტყვე-ავსტრიელები: 8 ოფიცერი და 400 ჯარისკაცი.

პეტროგრადი. 16 აგვისტო. ბრძოლაში დამსახურებისათვის გენერალ-ადიუტანტ ფონ რენენ-კამფს ებოძა წმ. ვლადიმერის ორდენი მეორე ხარისხისა ხმლებითურთ.

კიდევ გამარჯვება.

უმაღლეს მთავარ სარდლის შტაბის ოფიციალური ცნობა, 20 აგვისტოს თარიღით. ერთი კვირის განუწყვეტელ ბრძოლის შემდეგ ჩვენმა ჯარმა დაიკავა ლვოვის მოწინავე, ძალზე გამაგრებული, პოზიციები, მდებარენი ქალაქის აღმოსავლეთით 15—20 ვერსის მანძილზე, და მიუახლოვდა ლვოვის უმთავრესს ციხე—სიმაგრეებს. მეფდარი ბრძოლის შემდეგ 19 აგვისტოს ავსტრიელები გაიქცნენ და გზა-გზა დაჰყარეს სუბუქი და მძიმე ზარბაზნები, საარტელერიო ბარგი-ბარხანა და მოძრავი სამზარეულოები. მტერმა, რომელსაც დაეღვენენ ჩვენი მოწინავე რაზმები და ცხენოსანი ჯარი, ბრძოლის ველზე დასტოვა მრავალი დაზოცილი, დაჭრილი და ტყვე. მათი ზარალი ძალზე დიდია. ლვოვისაენ მომქმედი ჯარი ავსტრიელებისა შესდგებოდა მესამ, მეთერთმეტე და მეთორმეტე კორპუსებ ა და 7 და 14 კორპუსთა ნაწილები კან. როგორც სწარს, ეს ჯარი სრულიად დაამარცხებული უნდა იყოს. „ვ[illegible]ლლი ლიპიდან" უკუქცეულმა ჯარმა ავსტრიელებისამ იძულებით დასტოვა 31 ზარბაზანი. ჩვენი ჯარების სავალი გზები შეკრულია მიტოვებულ საარტილერიო ბარგი-ბარხანითა და ურმებით. საერთო რიცხვი ლვოვთან ჩვენგან წართმეულ ზარბაზნებისა უდრის — 150-ს.

ცინდაოს ალყა შემოარტყეს.

ჩიფუ. ლუნკოოუშში მოვიდა იაპონელთა ესკადრ ტრანსპორტი ცინდაოს ალყის შემოსარტყმელათ ხმელეთის მხრიდან.

ჩერნოგორელების გამარჯვება.

ცეტინიე. 20 აგვისტო. თავგანწირულ ბრძოლის შემდეგ, 19 აგვისტოს, ავსტრიელები სანშიათან დამარცხდენ და იძულებული შეიქმნენ ვუგიდოსიდან ბილეკისკენ დაეწიათ. ჩერნოგორიელები დაედევნენ. დაწვრილებითი ცნობები ჯერ არ მოსულა.

ლონდონი, 20 აგვისტოს, ინგლის-საფრანგეთის ფლოტმა ანტივარის მახლობლათ გაიარა. იგი დალმაციისაკენ მიდიოდა.

სამხედრო მინისტრის ვუკოტიჩის მეთაურობით ჩერნოგორელებმა იერიში მიიტანეს ავსტრიელებზე, რომელთაც პლევიდან ჩაინიცისკენ დაიწიეს.

ანტვერპენი. 20 აგვისტო. ოფიციალურად იუწყებიან, რომ გერმანიის ჯარების ამოს მიდამოებში გადასვლა საბუთს იძლევა ვიფიქროთ, რომ მას სუოს ტერმონდისაკენ გასწიოსო.

რადგანაც ვასლანდს თვალ-ყურის დევნება სჭირია, ბელგიის ჯარს ძალიები მიუმატეს. მტერი ამოს ჩრდილოეთით ადარ გადასულა. ნინოვიც თითქმის დაჭერილია მტერთაგან, მაგრამ ბევრი გერმანელი იქნიან ისევ ბრიუსელს დაბრუნდა. 19 აგვისტოს ვასლანდთან მიმოსვლა აღდგენილ იქნა.

ანტვერპენის პროვინციასა და ლიმბურგის პროვინციის უმეტეს ნაწილში მდგომარეობა არ შეცვლილა. 20 აგვისტოს გერმანიის ჯარებმა ზარბაზნები დაუშინეს მოლინსა, ცელესა და საკთოდრო ტაძრის სამრეველოს, რომელიც შორიდან მოსჩანს.

ბულგარეთის პასუხი სამთა შეთანხმების შეკითხვაზე.

სოფია. 19 აგვისტო. ბულგარეთის საააგენტო გადმოგვცემს იმ პასუხს, რომელიც მისცა ბულგარეთის მთავრობამ სამთა შეთანხმების სახელმწიფოებს იმ შეკითხვაზე, თუ რად გაატარა მან თავის მიწაწყალზე 600 გერმანელი ოფიცრები და მეზღვაურები. ბულგარეთის მთავრობამ დაამოწმა, რომ, მართლაც, ბულგარიაზე გაიარა რუმინიიდან მომავალმა 600 კაცმა, მაგრამ ყველას სამოქალაქო ტანისამოსი ეცვა და მოწმობებიც შესაფერისი ჰქონდათ; მათ განაცხადეს, რომ ყველანი ერთად მიდიან კონსტანტინეპოლში, ამიტომ არავის შეუძლია უსაყვედუროს ბულგარეთის მთავრობას, რომ, ვითომდა, მან ჯეროვანათ არ შეიმოწმა მათი დოკუმენტები. ბულგარეთის მთავრობა გადაჭრით აცხადებს, რომ მას არ ჰქონდა არავითარი ცნობა იმის შესახებ, რომ ბულგარიაზე უნდა გაეკეთო გერმანელებისა თ სხვა უცხოელების საგანგებო მატარებელს. ბულგარეთში მომქმედ წესისა და კანონების მიხედვით საგანგებო მატარებლების შედგენა დამოკიდებულია რკინის გზის სადგურის უფროსებზე, რომელნიც მოვალენი არიან მხოლოდ შეუთანხმდენ რკინის გზის უმთავრეს გამგეობას. ამასთანვე გერმანელთა საგანგებო მატარებელი მოვიდა რუმინიიდან, სადაც არავითარი დაბრკოლება არ შეხვედრია და არც ისეთი რამ მომხდარა, რისთვისაც რუმინეთის მთავრობას ყურადღება მიეტქოოს. ზემონათქვამის მიხედვით ბულგარელნი პროტესტს აცხადებენ იმ ეჭვების შესახებ, ვითომ მას გულწრფელად არ სურდეს დაიცვას სასტიკი ნეიტრალიტეტი. თუ კი საჭიროა ამისი დასაბუთება, ბულგარეთს შეუძლია ჩამოთვალოს ის სასტიკი ზომები, რომელთაც იგი იღებს სერბიის სამზღვრებზე, რომ იქიდან აჯანყებულები მაკედონიაში არ გადვიდენ. ბულგარეთი შემდეგშიაც მიიღებს ყოველივე ზომებს და მით კვლავ დაუმტკიცებს საიმპერატორო მთავრობას, რომ მას აზრადაც აქვს შეურყეველად დაიცვას ნეიტრალიტეტი; ამასთანავე ბულგარეთის მთავრობა ყოველთვის მზად არის შეეგებოს ამ ნეიტრალიტეტის შეთანხმების დადგენილ პრინციპებს.

ეს პასუხი დღეს გადაეცა რუსეთის საელჩოს. ასეთივე განცხადება წარედგენება 20 აგვისტოს საფრანგეთისა და ინგლისის საელჩოებსაც.

წითელი ჯვრის კომიტეტი.

პეტროგრადი. 20 აგვისტო. წითელი ჯვრის მთავარ სამართველოს აუწყებენ, რომ ვარშავაში, მთავარსარდლის ნება დართვით, შესდგა კომიტეტი მცხოვრებთაგან დაჭრილთა დასახმარებლად. ამ კომიტეტს მეთაურობენ პოლონეთის საზოგადოების თვალსაჩინო წარმომადგენელნი. ლოკეთია და კუთხეეთა უშინდესის სინოდისათა არსდება წითელი ჯვრის კომიტეტი სასულიერო სასწავლებლების მონაწილეობით. თავჯდომარეა ფინლანდიის მთავარ ეპისკოპოსი სერგი. ხარჯი დაფარულ იქნება იმ პროცენტებიდან, რომელიც გადასდეს თავის ჯამაგირიდან რუსეთის სასულიერო სასწავლებლების უფროსებმა და ამ სასწავლებლებში მოსამსახურე პირებმა.

ნიუიორკი. 20 აგვისტო. აქაური „დელი ტელეგრაფი" იუწყება: ნიუიორკში მოსულ შიფრინგ დეპეშებიდანა სჩანს, რომ გერმანიისა და ომისაგან მოტანილი ზარალი უანგარიშოა. სავაჭრო ურთიერთობა გერმანიისა სრულიად დაირღვა. გერმანიის მდიდარი ბაზრები სხვებს ჩაუვარდა ხელში, უფრო კი ინგლისელებსა და ამერიკელებს

ლიპეზიგენი. 20 აგვისტო. ბერლინიდან ოფიციალურად იუწყებიან, რომ ციხე ეიგე აღებულია. კარლსბადიდან აქ მოსულმა პასტორმა სააგენტოს კორესპონდენტს აუწყა, რომ კარლსბადში შეიპყრეს დეკანოზი ბიშკოვი იმის გამო, რომ მან პარაკლისი გადაიხადა და უსურვა რუსეთის ჯარს გამარჯვება.

ბელგრადი. 19 აგვისტო. გუშინ, საღამოს 11 საათზე, ავსტრიელებმა ბელგრადის დასავლეთ ნაწილს ძლიერი სროლა აუ ეხეს. შუადამის შემდეგ სერბიის არტილერიამ ენერგიულად უპასუხა, ხოლო დილის ორ საათზე ავსტრიის არტილერია მთლად გაჩერა. ყუმბარებს ქალაქისთვის ზიანი არ მიუყენებიათ.

პეტროგრადი. 20 აგვისტო. უმაღლეს მთავარსარდლის შტაბიდან. 15 აგვისტოს ლაიზოვთან მთლად დამარცხდა ავსტრიის მე-15-ტე დივიზია, დივიზიის უფროსი, ბრიგადის კომანდირი და შტაბის უფროსი მოკლულნი არიან. დატყვევებული არიან: ასი ოფიცერი, 4 ათასი სალდათი და დაჭრილი 600; მტერს წაართვეთ მე-65 ჰოლკის დროშა და 20 ზარბაზანი. ბრძოლის ველი მკვდრებითაა დაფარული.

პეტროგრადი. 20 აგვისტო. სახელმწიფო ხაზინის თანხის გასაძლიერებლად მინისტრთა საბჭომ დაადგინა 20 აგვისტოდან ომის დასრულებამდე გადიდებულ იქმნეს ფოსტა-ტელეგრაფის ტარიფი შემდეგ ზომამდე: თითოეული 15 გრამშე უბრალო, სხვადასხვა ქალაქებში გასაგზავნ კორესპონდენციებისა, გადადებათ შეიდი კაპიკის მაგივრათ ათი კაპიკი, ადგილობრივ წერილებსა და ღია ბარათებზე — სამი კაპიკის მაგივრად — ერთი შაური; დაზღვეულ ბარათზე — ზედმეტ შვიდი კაპიკის მაგივრად — ორი შაური, ტელეგრამის თითოეულ სიტყვაზე — იმპერიის შიგნით შაურის მაგივრად შვიდი კაპიკი, საქალაქო დეპეშების თითო სიტყვაზე — ორი კაპიკი, ფინლიანდიაში გასაგზავნ დეპეშაზე — 15 პენნი.

მინისტრთა საბჭომ დაამტკიცა მოხსენება რომანოვის კომიტეტისა მისი მოქმედების ჯარში გაყვანილ შვილებზე გავრცელების შესახებ და გადასცა 150 ათასი მანეთი ბეჭედითი სიტყვის მთავარგამგეობის მიერ ხალხში პოპულიარულ პატრიოტულ წიგნაკების გამავრცელებელ კომიტეტის მოქმედების გასაძლიერებლათ.

ლონდონი. 20 აგვისტო. იუწყებიან, რომ ცეპელინი კვლავ დაფრინავდა ანტვერპენის თავზე, მას თოფები და ზარბაზნები დაუშინეს, შედეგი არ იცოან.

ჰაგა. 20 აგვისტო. შესდგა ფარიან (ბლინდაჟი) ჰაეროპლანთა ესკადრა.

შეერთებულ შტატების ელჩის მიერ დაარსებულ კომიტეტმა სთხოვა მილიერანს წარმოადგინოს დასამტკიცებელი საბუთები იმისი, რომ პარიზში ჩამოგდებული ყუმბარები გერმანელ ავიატორისა იყო; მილიერანმა წარუდგინა ყველა დოკუმენტები; ელჩმა გადასწყვიტა მოხსენება წარუდგინოს თავის მთავრობას ბერლის ამგვარ საშუალებათა შესახებ, ვინაიდან ასეთი საშუალებანი ეწინააღმდეგება იმ ხელშეკრულობას, რომელსაც გერმანიამ ხელი მოაწერა ჰაგაში. კომიტეტმა გადასწყვიტა სთხოვოს ამერიკის მთავრობას, რომ მან ნეიტრალიტეტის დაურღვეველად პროტესტი განუცხადოს გერმანიის მთავრობას ამგვარი მოქმედებისა გამო. საღამოთი სამხედრო სამინისტროს გამოაქვეყნა შემდეგი ცნობა: რადგანაც გერმანელების ჯარი გარს უვლის საფრანგეთის ჯარს, ამ ჯარის მარცხენა ფრთამ გადამწყვიტ ბრძოლის თავიდან ასაცილებლად, რომელი ბრძოლაც შეიძლება მომხდარიყო ფრანგებისთვის არა სასურველ პირობებში, უკან დაიხია; ერთი ნაწილი ჩრდილოეთით წავიდა, მეორე ნაწილი კი აღმოსავლეთით, სადაც რეტელის რაიონში დაწყებულმა ბრძოლამ საშუალება მისცა ფრანგებს მტერი დროებით შეეჩერებინა. ცენტრსა და მარჯვენა ფრთაზე ცვლილება არ მომხდარა.

ჟურნალ-გაზეთებიდან

ოსმალეთი.

„რუსკოე სლოვო" უკანასკნელ მეთაურში სწერს: პარტია ბრძოლას ოსმალეთში, როგორც სჩანს, ბოლო ელება. მყვირალა ახალგაზდა ოსმალთა ეროიანი პატარა, ენვერ-ფაშას მეთაურობით, უეჭველია, გაიმარჯვებს. თითო ოროლა კეთილ-გონიერ ადამიანთა ხმა, როგორიც არის, მაგალითად, საზღვაო მინისტრი ჯემალ-ფაშა, იძულებული იქნება მიწყდეს გაფანატიკოსებულ ბრბოს ღრიანცელში, რომელიც ომს მოითხოვს. რაღაც შავი წერა დასტრიალებს უბედურ ოტომანთა იმპერიას, რომელსაც აუცილებლათ დალუბვისაკენ მიჰყავს იგი. შესაძლებელია, რომ მოხტეი სულთანიც, რომელიც მეხსიერებიდან ჯერაც არ ალმოშლილა, როგორ ფრიალებდნენ რუსეთის დროშები სტამბოლთან და დიდი ვეზირიც, რომელიც ცნობილია მშვიდობის მოყვარეობით და სიფრთხილით, კარგად გრძნობენ, რა უფსკრული ითხრება ოსმალეთისთვის. მაგრამ უბედურობა ის არის, რომ თვით ესენი შინაურ ტყეეობას ბანაკიდან და არაფრის გაკეთება არ ძალუძთ. სულთანმა რომ რუსეთთან ომის მანიფესტს ხელი არ მოაწეროს, მას უსათუოდ ტახტიდან ჩამოგდება მოელის შეიხულ-ისლამის ფეტვთი, რომელიც ყურმაჭრილი ყმა არის „ერთობისა და პროგრესის" კომიტეტისა. თალაათ ბეის მისიის მარცხმა, ერთხანად არევდარევა შეიტანა ომის მოსურნეთა წრეში, რომელთაც რუნინის იმედი ჰქონდათ. მაგრამ შოვინისტებმა ისევ მოიმაგრეს ზურგი და მხოლოდ ენვერ-ფაშას შემთხვევით დაკრის ბრალია, რომ ბრწყინვალე პორტას აკამდის სამედისწერო და გამოუსწორებელი ნაბიჯი არ გადუდგავს".

რუმინეთი ახალი რუქა.

რუმინიის ქალაქებში ბოლო დროს გავრცელდა ახალი პოლიტიკური რუკა რუმინიისა. ამ რუკით რუმინიას მომატებული აქვს ნაწილი ტრანსილვანიისა და მთელი ბესარაბია.

ინგლისურა გაზეთი „ტაიმსი" ომის შესახებ:

გაზეთ „ტაიმსის" სამხედრო რედაქტორი სწერს: საფრანგეთმა გამოიყვანა ბრძოლის ველზე ყველა, ვისაც კი შეუძლიან იარაღის ტარება. რუსეთს გამოულეველი სახსარი აქვს, მაგრამ მისი ჯარის წინ წასვლის ხასიათი ჯერ არ გამორკვეულა. მეორეს მხრით უნდა ვიფიქროთ, რომ გერმანია იბრძოლებს სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე. ჩვენ შეგვიძლიან დავამტკოთ მისი პირველი ჯარები, მაგრამ მას ჰყავს დიდძალი რეზერვი. ამიტომ თავიდანვე უნდა შევეჩვიოთ იმ აზრს, რომ ომი იქნება ხანგრძლივი, მეტად ხანგრძლივი. ამისათვის ინგლისი არ უნდა დაკმაყოფილდეს ჯარის პირველი წყვეთა გაგზავნას, არამედ კიდევ და კიდევ უნდა მიაშველოს ჯარები მეგობრებს და მიიღოს ომში ისეთი მონაწილეობა, როგორიც შეჰფერის ინგლისის ღირსებას და ინტერესებს.

ამის მიხედვით, კიჩენერის გეგმა გამრაველოს თანდათან ინგლისის ჯარის რიცხვი. იგი ამზადებს ნახეთარ მილიონს ახალს არმიას იმ შემთხვევისათვის, თუ ინგლისის მოკავშირენი დამარცხდნენ და ვეღარ შესძლეს ომის გაგრძელება. ჩვენ შეგვიძლიან ისეთ ზავს დავეთანხმოთ, რომელიც შეკრული იქნება ჩვენ მიერ წამოყენებული პირობების მიხედვით. ჩვენი მოკავშირენი კიდეც რომ დაიმსხვრენ, ჩვენ განვაგრძელებთ ომს.

გერმანია.

პარიზიდან იტყობინებიან, რომ ბერლინიდან გასვლის წინა დღეს, ინგლისის ელჩმა სერ ედუარდ გრეიმ ვასისა თხოვარი აუდიენცია სთხოვა ვილჰელმს.

ვილჰელმს აუდიენციის დროს მუნდირზე მხოლოდ ინგლისური ორდენები ჰქონდა. ვერ მოასწრო ელჩმა იმპერატორთან შესვლა, რომ ვილჰელმა ორდენები მოიგლიჯა და ბუხარში შეჰყარა.

— აი, როგორ ვექცევი თქვენი მეფის ორდენებს. შეგიძლიან წახვიდეთ და მოახსენოთ.

შემდეგ ელჩს ზეგრი შეაქცია და ოთახიდან ისე გავიდა, რომ სიტყვა ალარ უთქვამს. რამდენიმე ხნის შემდეგ ვილჰელმა სერ გოშენს ინგლისის მარშლის მუნდირი დაუბრუნა. ამ მუნდირს ვილჰელმი ატარებდა.

გენერალი სამსონოვი.

აღმოსავლეთ პრუსსიაში ბრძოლის დროს დაღუპული კავალერიის გენერალი ერთი თვალსაჩინო გენერალთაგანი იყო რუსეთის ჯარისა. განათლება ნიკოლოზის საკავალერიო სასწავლებელში მიიღო, უმაღლესი განათლება სამხედრო აკადემიაში. 1896 წლამდი გენერალურ შტაბში სხვადასხვა თანამდებობას ასრულებდა. 1896 წელს ელიზავეტგრადის საკავალერიო სასწავლებლის უფროსად გაამწესეს. შემდეგ უსსურიის ცხენოსანთა ბრიგადას უფროსობდა. 1914 წელს ციმბირის ყაზახთა დივიზია ჩაბარეს. უკანასკნელად თურქესტანის გენერალ-გუბერნატორათ და თურქესტანის სამხედრო ოლქის უმფროსის თანამდებობას ასრულებდა.

ინგლისი.

გერმანელებმა ბრაბანტის პროვინციას ბელგიაში 18 მილიონი ვირვანქა სტერლინგის კონტრიბუცია გაუწერეს.

რუმინეთის ელჩი ჰეტერბურგში.

თანდათან ირკვევა, რომ რუმინიის მეფე ავსტრიასა და გერმანიას თანაუგრძნობს. მეფემ არ მიიღო რუმინიის ელჩი დიამანდი, რომელიც პეტერბურგიდან ჩამოვიდა საგანგებო მონდობილობით. მეფემ განაცხადა, დიამანდას მოვიდეს პეტერბურგში გაბრუნების წინა. მოწვეული იქნება სამეფო თათბირი, რომ გამოირკვეს უმთავრესი დებულება რუსეთის და რუმინიის ურთიერთობისა.

ბულგარეთი და რუსული ჰრესა.

ვ. კუზმინ-კარავაევი სწერს „დენ"-ში: „პოლონეთის, ვილნის, გალიციის და აღმოსავლეთ პრუსიის მინდვრებზე რუსეთის ჯარი თვეზე მეტია ებრძვის გერმანელებს. შესაძლებელია, რომ ომი ოსმალეთის საზღვრებზედაც მოხდეს. ამ დროს სოფიაში იღებენ ოსმალეთის მოხელეებს, პატივისცემით ეპყრობიან, მოლაპარაკებას მართავენ მათთან... როგორც კი მან დაიწყო, ვენაში აღტაცებით მიესალმნენ ბულგარელებს და ბულგარეთის სადღეგრძელოდ მისი ნეიტრალიტეტისათვის იძახდნენ „ურას". საწყენია და სირცხვილ სოფიის დეპეშების წაკითხვა. დეე, არ იყოს მართალი იმის ცნობა, რომ იქ მოელიან ავსტრიის გამარჯვებას, რომ შეუკავშირდნენ ოსმალეთს. იქ მოლაპარაკება აქვთ ავსტრიასა და გერმანიასთან შეთანხმებისათვის — და ეს სრულიად საკმაოა"...

გერმანელი ავიატორები.

პეტროგრადიდან იტყობინებიან, რომ გერმანელმა ავიატორებმა პარიზზე გადაიარეს და რამდენიმე ყუმბარა ჩამოაგდეს. ავიატორებმა პარიზში მოწოდება ჩამოყარეს, რომლითაც იტყობინებიან, რომ მალე პარიზს ალყას შემოარტყამენ და ურჩევენ მცხოვრებლებს დანებდნენ.

გენერალ ნოგის წასასწარმეტყველება.

იტალიელი სამხედრო მწერალი ლორენცო და'იდა შემდეგ წინასწარმეტყველებას იგონებს ცნობილ იაპონელ გენერალ ნოგისას.

პორტარტურის ალყის დროს, უცხოელ ოფიცრებთან ლაპარაკის დროს, გენ. ნოგიმ, სხვათა შორის, შემდეგი სთქვა:

„მე ვფიქრობ, რომ ახლო მომავალში ქვეყნიერება ორ დიდ ომს განიცდის, რომელებიც ერთნაირად საზარელი იქნებიან. პირველს, რომელიც მოხდება ევროპაში, მოჰყვება საფრანგეთ-გერმანიის კონფლიკტის და გერმანია ინგლისის მეტოქეობის გადაწყვეტა. ეს უკანასკნელი შეჯიბრება საფრანგეთსა და გერმანიის

ᲑᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲨᲔᲜᲘᲨᲕᲜᲐ

ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲑᲔᲚᲒᲘᲘᲡ ᲓᲐᲑᲔᲠᲚᲝᲑᲔᲑᲘᲗ ᲛᲝᲮᲓᲔᲑᲘᲡ, ᲐᲓᲒᲘᲚᲐᲗ ᲨᲔᲡᲐᲫᲚᲔᲑᲔᲚᲘᲐ, ᲕᲐᲢᲝᲠᲘᲡ ᲐᲮᲚᲝᲡ, ᲐᲛ ᲔᲠᲗᲐᲖᲔ ᲔᲠᲗᲘ ᲐᲓᲒᲘᲚᲘ ᲨᲔᲘᲫᲚᲔᲑᲐ ᲛᲝᲗᲐᲕᲡᲔᲓᲔᲡ ᲓᲐ ᲣᲨᲐᲠᲛᲐᲚᲘᲡ ᲓᲐᲠᲘᲡ ᲫᲐᲚᲔᲑᲘᲗ ᲨᲔᲣᲪᲕᲚᲘᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲗᲐ ᲓᲐᲜᲐᲛᲔᲓᲘᲡ, ᲡᲐᲠᲓᲘᲜᲘᲐᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲤᲠᲐᲜᲗᲘᲡᲗᲕᲘᲡ. ᲡᲐᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲒᲔᲠᲛᲐᲜᲘᲐᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲡᲐᲖᲦᲕᲠᲔᲑᲘ, ᲘᲛ ᲡᲐᲮᲘᲗ, ᲠᲐ ᲡᲐᲮᲘᲗᲐᲪᲘ ᲘᲡᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡᲐᲜᲘ ᲐᲠᲘᲐᲜ ᲓᲐᲠᲬᲛᲣᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲘᲚᲘᲐᲡ ᲡᲘᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲚᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲮᲚᲘ ᲡᲐᲛᲘ ᲛᲘᲚᲘᲝᲜᲘ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘ ᲘᲪᲮᲝᲠᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘᲐ. ᲘᲒᲘ ᲛᲝᲛᲚᲔᲠᲘᲡ ᲓᲐ ᲓᲐᲡᲐᲡᲢᲣᲚᲔᲑᲡ ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝᲗᲐᲡ, ᲠᲝᲛ ᲨᲔᲣᲠᲗᲔᲑᲣᲚᲘᲡ ᲫᲐᲚᲝᲜ ᲐᲣᲪᲘᲚᲔᲑᲚᲐᲓ ᲨᲔᲣᲪᲓᲔᲑᲘᲗ ᲘᲒᲘ ᲨᲔᲫᲚᲔᲑᲡ ᲛᲘᲡᲪᲔᲡ, ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲨᲘ ᲐᲛᲘᲗᲘᲗ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ ᲐᲠᲐ ᲓᲐᲛᲘᲠᲩᲔᲗ.

ᲠᲐᲪ ᲨᲔᲔᲮᲑᲐ ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲝᲛᲘ, ᲘᲒᲘ ᲘᲫᲔᲑᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲘᲡ 20 ᲛᲝᲮᲣᲚᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲠᲘᲡ ᲛᲝᲠᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ Ა

საკვამური სახლი **ი. გოკიელის** შვილების ქუთაისში.

ამით საყოველთაოდ აცხადებს რომ, **ზოგიერ ფასებში** საუკეთესო ხარისხის საზღვარგარეთის **ჯიბის დანები,** მიღებულია და იყიდება პორფიელები, უბის წიგნაკები (ანიკეკები), საანგარიშო ჩოთქები, ყოველ ნაირი საწერი, საბეჭდავი და ფოტოს ქაღალდები.

დიდ ულამაზესის, ჭურჭლეულობის, ავეჯ ულობისა და ელექტრონის მოჯეკ. ბილება ძ. ქუთაისში. **ნ. გ. რაფაელოვი და პ. ნ. ჩაკვეტაძისა.** **მიხაილოვის ქუჩა,**

მოგვ. ეკვება ყოველთვის ელექტრონის ბრალეულგვარი არმარტურა და მისი მოწყობიდგენ; ეკისრულობთ ელექტრონის მოწყობას ჩვენის მასალითა და გარანტიით დიდ საღავთიან ფასებში და ყველა კონკურენციის გარეშე, მოგვეპოვება აგრეთვე ყველანაირი სათოვალი სამაკალი, ნაფთის სამოვრეკ ლუმელები (ფეჩები), სამხარეულ ოვები, ოტაკენ საგენი ლინოლეუმი, ლინოლეუმი საუკეთესო განთქმული ქარხნებისა და სხვა პანინოები და მრავალგვარი საოჯახო ნივთი. ვიჭრობა დანიშნულიანადი, ფულზე, რის გამოც ფასები ყველა საქონლზე ძალიერ დაკლებულია. ელექტრონის მოწყობას ადგენენ ჩვენგნით სპეციალურად მოყვანილი ხარკოვში უმაღლესი სწავლა დამთავრებული ელექტროტეხნიკი. პატივისცემით ნ. გ. რაფაელოვი და პ. ნ. ჩაკვეტაძე.

რობას, ე. ი. არ არის შეუნგნებელი, შეუცნობელი, როდორც მარტივ რეფლექსში.

ეს აზრი სავსებით ეთანხმება სხვათა შორის ავენარიუსის მოძღვრებას აგრეთვე „ბიოლოგიის ლოგიკის“ „ბუნებრივ ფენომენ“ შესახებ, რომელიც აღიარებს, რომ თითოეული ფსიქიური, სულიერი პროცესი მიზანშეწონილია და თან დასრულებულიო.

რაც შეეხება წერილის გარეგან მხარეს, ფორმას, უნდა აღვნიშნო შემდეგი:

1) „ფოსო“ ნიშნავს პატარა ორმოს, რომელიც გახსნილია ერთი მხრით, რუსულ „პოლოსტ“ კი სავსებით შეეფერება ქართული ფოლო და არა „ფოსო“.

2) წერილში არ არის ნათლად განმარტებული განსხვავება დენდრიტებსა და აქსონებს შორის.

3) ცოტაა ნახატი და, ამიტომ, ჩვეულებრივი მკითხველისათვის ძნელი გასაგებია ზოგიერთი ადგილი.

4) არ შეიძლება ითქვას: „ამ ფუნქციებს რეფლექსიური აპარატები ასრულებს“. უფრო იყოს: „ასრულებენ“, რადგან ეს აპარატები ცოცხალი არსებანი არიან და არა უსულო ნივთები.

5 უნდა ითქვას „სხვადასხვა აპარატი“, „ბევრი აპარატი“ და არა „სხვადასხვა აპარატები“, „ბევრი აპარატები“ და სხვ.

ასარი.

ქართულ სოფლების წვრილი კრედიტის ამხანაგობების მეთაურების საყურადღებოთ.

ამ პოლო დროს, 5 წლის განმავლობაში, ქართველ ხალხს შესამჩნევად შეეტყო შეულტურულ-განმანათლებელ საქმეებში წინსვლა: შესამჩნევად გავრცელდა სოფლად შემნახველ-გამსესხებელი და საკრედიტო ამხანაგობები; მრავალად დაარსდა კოოპერატიულ-მომხმარებელ საამხანაგო სასოფლო მაღაზია-ღუქან სავაჭრობი; ამ დაწესებულებებს მოჰყვა თან წიგნთსაკავსაქმითხველოების მრავლად გავრცელება.

ყველა ჩამოთვლილი საკულტურო დაწესებულება ჩვენში ახალი ფეხადგმულია, და ყოველი გულშემატკივარი და მოკეთე მოუთმენლად მოელოდა იმათ გამაგრებას და შეურყეველ საფუძველზე დამყარებას, მაგრამ, აი, ცოხედ გაჩნდა თუ არა შავი ღრუ ები და მთელი ევროპის არემარე გაეხვ თუ არა ცეცხლის ალში, ამ ჩვენ ნორ დაწესებულებებსაც საფრთხე მოელ', თუ ახლავე არა ვიღონეთ-რა მათ შ'ახებ.

მობილიზაციის და ომიანობის გამო მრავალი ახალგაზდა გაიწვიეს; ზოგიერთი ოჯახები მარტო ქალების და უსუსური ბავშვების სამარა დარჩა; ზოგან კი—მარტო მოხუცებულები. აი, სწორეთ, შიშიც აქ იბადება: რადათი მოკრიფოს სოფლის წვრილმა ბანკემა ამ ოჯახებზე გაცემული სესხი?.. ამას ზედ ერთვის შარშანდელი შიმშილობა, რომლის სიმწვავეც ძრავალი წლების განმავლობაში საგრძნობელი იქნება ჩვენი ხალხისათვის. თუ ყოველივე ამას ზედ დავუმატებთ ქიაფურის შავიქვის წარმოების სრულიად შეჩერებას, რომელიც ერთ მასაზრდოებელ წყაროთ ითვლება მთელ საქართველოსათვის, და ღვინის მოსავლიან მხარეებში ღვინის ფასის დაცემას და მის სრულიად გაუსაღებლობას, მაშინ, მერწმუნეთ, რომ საქმე, მართლაც, ღრმად ჩამფიქრებელი და საშუუხარო მდგომარეობაშია. სახელმწიფო ბანკი—კი, რომელიც აძლევს სასოფლო საკრედიტო ამხანაგობებს საწარმოვო თანხებს, უეჭველია, თავისას მოითხოვს, რასაც, ჩემის ფიქრით, მოაყვება ვექსილების პროტესტები, ჯარიმები და ათასი დაბრკოლებები, რაიცა ჩვენს ნორჩს და ჯერ ფეხ-აუდგმელ სასიკეთო დაწესებულებებს ძირს გამოუთხრის.

აი, სწორეთ, თუ გვინდა, რომ ეს ასე არ მოხდეს, საჭიროა დაუყონებლივ მოხდეს წვრილ კრედიტთა ამხანაგობების წარმომადგენლთა კრება საქართველოს ორივე გუბერნიებისა, თფილისსა და ქუთაისში, რომელშაც უნდა შეიმუშაოს შესაფერი ღონის ძიებანი მოსალოდნელ დაბრკოლებათა თავიდგან ასაცილებლათ. ეს კრება, რაც შეიძლება, მოკლე ხანში უნდა მოხდეს. მანამდის კი საკრედიტო ამხანაგობების ინსპეკტორებმა უნდა იშუამდგომლონ სათანადო მთავრობის წინაშე, რომ სახელმწიფო ბანკებისაგან შეჩერებულ იქნას ვადაგასულ ვექსილების პროტესტები. როგორც მახსოვს, ვექსილების პროტესტების შეჩერების შესახებ უმაღლესი ბრძანება გამოიცა, რის შესახებ ფინანსთა მინისტრიც საჯაროთ აცხადებდა, მაგრამ იქ ნათლათ არ იყო გარკვეული: ეს განკარგულება ეხება თუ არა სასოფლო საკრედიტო ამხანაგობებს?.. იმედია, ამ საგნის შესახებ სხვებიც გამოსთქვამენ თავიანთ აზრს.

კორბოულის საკრედიტო ამხანაგობის გამგეობის თავჯდომარე—მდგდელი

გიორგაძარ მაჭარაშვილი.

S. P. მორჩილად ვსთხოვ ყველა ქართულ ჟურნალ-გაზეთებს, გადაბეჭდონ ეს წერილი თავიანთ გამოცემებში. **ვ. მ.**

დაბა-სოფელი.

სოფ. საერხე. (შორაპნის მაზრა). სოფელი საერხე იგყოფება მდინარე ყვირილას მარცხენა მხარეზე, დაბა საჩხერიდან ორი ვერსის მანძილზე დაშორებით, ადგილ მდგომარეობა კარგი აქვს.

მთელ ახლო-მახლო სოფლებთან შედარებით საერხე თავის სიკოხტაევით, უხვი ბუნებით, მდიდარი მცენარეულობით და ბეიმეტური ღელეებით ზურმუხტ მხარეთ არის ჩათვლილი.

მგონია, ეს დიდი ხანია შეუგნიათ მცხოვრებლებს, და ისინიც ყოველ ღონეს ხმარობენ, რათა ბუნებით დაჯილდოვებული მხარე თავიანთი შრომითაც დაეჯილდოვონ და გაამშვენიონ.

ისინი ყოველ ღონეს ხმარობენ, რაც შეიძლება, ფართო გზები გაიკვანონ.

თუ უწინ საერხის გზაზე ერთი ურემი ძლივს ეტეოდა, დღეს ორი ურემიც გვარიანათ უვლის ერთი მეორეს გვერდს.

შეიძლება ეს მოვლენა ბევრისთვის არაფერს ნიშნავდეს, მაგრამ საერხელებისთვის დიდი არის.

მცხოვრებლები აქ სულ ქართველები არიან. ისინი უმეტესათ მისდევენ ჭირნახულის მოყვანას. სთესავენ სიმინდს, პუოს, ლობიოს, ღომს, კარტოფელს და სხვ.

მოსავალი აქ ყოველთვის კარგი იცის. შარშან, როცა მთელი იმერეთი და რაჭა შიმშილს განიცდიდა, აქ პუოის დაკალისი არ ყოფილა.

სწავლა-განათლების მხრით ეს სოფელი მაინც და მაინც ჩამორჩენილი არაა. მას აქვს საკუთარი სკოლა დაბა საჩხერეში, სადაც სამოკამდე საერხელი ბავშვი სწავლობს. საერხელების ერთათ ერთი შემავიწროებელი გარემოება ის არის, რომ, არ ეშველა და, არ დათავდა საჩხერის ხიდის აგება მდინარე ყვირილაზე.

საჩხერის ხიდის აგებაზეა დამოკიდებული საერხის ჭირნახულის გატანა საჩხერის ბაზარზე. ბევრს რჩება თავის ჭირნახული გაუტანელი. ამ გარემოებით სარგებლობენ საჩხერელი ებრაელები და სულ იაფად იგდებდენ ხელში. ხშირათ კი ფართლეულობაში ცვლიან. თუმცა ებრაელების ოინები ბევრმა იცის, მაგრამ რა ჰქნან: ძალა ადამიანსა ხნავს.

დიდი ხნის დასვენების შემდეგ კვლავ დაიწყეს მუშაობა საჩხერის ხიდზე. ეგვე ახლა მაინც დაბოლოდეს ხიდის აგება.

მიხ. ვეშაპიძე.

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

ბ. რედაქტორო! უმორჩილესად გთხოვთ სიმართლის აღსადგენთ დაუთმოთ ამ წერილს ადგილი თქვენ პატივცემულ გაზეთ „იმერეთის“ ერთ მახლობელ ნუმერში. გაზეთ „აზრის“ 92 №-ში მოთავსებულია წერილი ს. ხეარბეთიდან ვიდაც „მგზავრისა“, რომელიც სხვათა შორის შეუფაქმყოფს და ჩორკს მკადს თავის მტკნარი სიტყვით. მგზავრი თავის კორესპონდენციაში აღნიშნავს, რომ ვითომც მე ჩამორჩენილი ინტელიგენციის ტიპი ვიყო. ჩემთვის არ არსებობდეს ხალხი და მთავრობის მეტს არც სკოლაში და არც გარეთ არავის ესცნობდე; ვითომც მე უნდა მეთქვას და კიდეეც უნდა მქონდეს შედგენილი სია 40 კაცისა, რომელნიც „განწირულია გადასასახლებლად, როგორც საზოგადოების და ჩემი მავნე პირები. აგრეთვე მდებს ბრალს იმაშიაც, რომ მე საზოგადოების დანიშნულ პირებს არავითარ შამოსავალ-გასავლის ანგარიშს არ ვაძლევდე და არ ვცნობდე სკოლის წევრებად; ვითომც მე უნდა დამეთხოვოს სკოლიდან ილიკო კობალაძის ბავშვი, რომელიც 1 მაისს სკოლაში იკამეყოფობის გამო არ მოსულა და მე კი გაფიცად უნდა შემეწყმებოს; აგრეთვე არ მიმეცეს ნებართვა მომავალ სამკითხველოს სასარგებლოდ წარმოდგენისათვის რეპეტიციები გაეკეთოთ სკოლაში იმ მიზეზით, რომ ვითომც ერთ სცენის მოყვარეთაგანს ჩემთვის მოწყენებით თავი არ დაეკრას და სხვა...

პირველ ბრალდებაზე შემიძლია თამამად ვუპასუხო ბ. მგზავრს, რომ მე ხალხს ყოველთვის დიდს პატივსა ვსცემდი და ვსცემ კიდეც. ზოგიერთი კერძო პირის რეკეპტებს ძეიძლება არ ვსცემდე პატივს, რადგან ამას თავისი საპატიო მიზეზები აქვს. რაც შეეხება საპატიო მზრუნველს, ვითომ მე პატივს არ ვსცემდე, ამის შესახებ მოვახსენებ, რომ მე ისეთ მზრუნველს ვსცემ პატივს, რომელიც არის დამკვეული სკოლის ინტერესებისა და არა ისეთებს, რომლებზედაც ბ. მგზავრი მითითებს. აგერ 26 წელიწადი ვმსახურობ სხვადასხვა მაზრებსა და საზოგადოებებში და სადაც კი მიმსახურია, ჯერ არ შემხვედრია, რომ ხალხს ჩემზედ სამდურავი ჰქონოდეს, თუ არ მიეიღებთ მხედველობაში ზოგიერთ „მგზავრისებურ“ ვაჭატონებს, რომელნიც პირადი ანგარიშით არიან გაჟღენთილნი. რაც შეეხება ინ ბრალდებას, რომ ვითომც 40 კაცის სია უნდა მქონდეს შედგენილი, რომელნიც „განწირულნი არიან გადასასახლებლად“ ამაზედ მოვახსენებ „მგზავრს“, რომ ასეთი მე არც სიტყვით, არც საქმით არ ჩამიდენია და არც მქონია აზრათ ჩამიდენი. ბ. მგზავრი ძლიერ დაშორებულია სიმართლის გზას და, საკვირველია, რა საბუთით ამტკიცებს ამ ბრალდებებს.

ანგარიშს შემოსავალ-გასავლის შესახებ ჩვენ თანახმად სახალხო სკოლების ინსპეკტორის მოწერილობისა, ვაძლევთ მას და თუ კი საზოგადოება დაიკარებდა სკოლის წევრებს, მე თანახმა ვიყავი თუ კი წევრები კანონიერათ თავს მოიყრიდენ. რაც შეეხება იმას, რომ სამკითხველოს სასარგებლოთ წარმოდგენისათვის სკოლაში ნება არ მიმეცეს, ამაზე ვუპასუხებ ბ. მგზავრს, რომ სკოლაში წარმოდგენების თუ რეპეტიციების გამართვა აკრძალულია თავარმისაგან.

ამით ვათავებ რა ბ. „მგზავრის“ პასუხს, დავსძენ, რომ ყველა წამოყენებული ბრალდებები მტკნარი სიცრუეა და გამოწვეულია რაღაც პირადი ჟინიანობით.

ხეარბეთის სკოლის ზედამხედველი

ბ. ჯანელიძე.

—✦—

რედაქტორ-გამომცემელი **ბ. ჯანიანი.**

მინადორა დუნდუას
ᲥᲐᲚᲗᲐ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲔᲚᲘ,

ᲒᲐᲓᲐᲕᲘᲓᲐ

ᲑᲐᲚᲐᲮᲕᲐᲜᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐᲨᲘ, ᲘᲝᲡᲔᲑ ᲑᲐᲫᲐᲫᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲔᲑᲨᲘ. ბავშვების მიღება დაიწყება 25 ივნისოდან. წელს იხსნება 4-ხე კლასი. აქვე არის ვახსნილი საანბანო განყოფილებაც. ნახვა შეიძლება მოსალაპარაკებლათ დილის 9 სათ. —2 საათ.

მოწოდება.
ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘᲡ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲛᲝᲣᲠᲐᲕᲘᲡᲐ

მოულოდნელი უბედურება დაგვატყდა თავზე. ღვთის რისხვად მოვლინა ქვეყნიერებას ომი, ისეთივე საზარელი, როგორც ქამი, მიწის ძვრა და წარღვნა. თავისუფალი, შშვიდობიანი ცხოვრების დენი ერთიანად დაირღვა, აირია.

ჩვენი პატარა ქვეყანა, ისედაც სუსტი და გაჭირვებული, ომიანობის დრომ უკიდურესს მდგომარეობაში ჩააყენა.

ჩვენს გალტაკეებულს ოჯახებს ომიანობამ მოგლიჯა გულიდან ერთად-ერთი მისი მარჩენალი, მისი პირისუფალი.

ჯარის კაცებთ ომში გაწყვეული ჩვენი ძმები და შვილები სისხლს ანთხევენ მშვიდობიანობის, ჩვენი არსებობის დასაკავად. ასეთი ფასდაუდებელი მსხვერპლი ჩვენგანაც მოითხოვს შესაფერ მსხვერპლს.

საძრახისი, სამარცხვინო იქნება ჩვენთვის, რომ ჩვენი უყურადღებობის მიზეზით დაიმშეს ცოლ-შვილი და დედ-მამა ანაბარად მიტოვებულ ომში გაწყვეულ ჯარის კაცებისა.

მოკალაკენო! თქვენთვის თავდადებული მოძმეთა ოჯახები მოითხოვენ თქვენგან ნივთიერ დახმარებას და თქვენც დაუყონებლივ უნდა აღმოუჩინოთ იგი.

მიეშველენით, რითაც შეგიძლიათ: ფულით, ნივთით, საქონლით, სანოვაგით; შეწირულების სიმკირეს ნუ მოერიდებით, ყველაფერი მადლობით მიიღება, მხოლოდ უპირატესობა ეძლევა ფულის შეწირვას.

საქონელთაგან სასურველია შემოწიროს: კაცის უხმარი თეთრეული, საბანი, ფუფაიკა, ყაბალახი, ტილო, მიტკალი, ცხვირსახოცი, წყდები, წინდები და სხვ.

სანოვაგეთაგან: ჩაი, შაქარი, კონიაკი, ღვინო, კონსერვი, გალეტი, სუხარი, კრუპა, შოკოლადი, კაკაო, საპონი, თუთენი, პაპიროსი, გიდროსკოპიული ბამბა, მარლე, ტერმომეტრები და სხვ. ისეთი სანოვაგე, რომელიც მალე ფუჭდება, არ მიიღება.

შეწირულება უნდა გამოეგზავნოს ქუთაისის ქალაქის გამგეობაში განსაკუთრებულ კომიტეტს, რომელიც მოკმედობს ჩემის თავმჯდომარეობით.

შემწირველთა ვინაობა და შეწირულების რაოდენობა დაუყონებლივ გამოცხადდება გაზეთში.

ქუთაისის ქალაქის მოურავი **ილ. ჩიქოვანი.**

ᲗᲣᲗᲘᲮᲛᲔᲑᲘ ᲛᲐᲘᲡᲘᲓᲐᲜ ᲒᲐᲘᲮᲡᲜᲐ
ᲙᲣᲠᲡᲔᲑᲘᲡ ᲛᲐᲓᲚᲔᲣᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ
ᲐᲑᲐᲜᲝ.

რომელიც იმყოფება გელათის სადგურის მახლობლათ, სადაც პლატფორმაა არჯავნეიძის მატარებლების გასაჩერებლათ. პლატფორმიდან ას ორმოცდა ათი საეენი აბანომდი. ქუთაისიდან მოითხოვეთ ბილეთი არჯავნეიძესთან. ბილეთი პლატფორმიდი მესამე კლასის 23 კაპ. და მეორეში 7 შაური ღირს.

ზემოხსენებული **ᲙᲣᲠᲡᲔᲑᲘᲡ ᲐᲑᲐᲜᲝ** იმყოფება მშვენიერ ბუნებით შემკულ მაღალ ადგილზე, და როგორც ნამდვილ გამოკვლეულია კურნავს მრავალს სხვადასხვა ავათმყოფობას, როგორც მაგ., ქარებს (რევმატიზმის), ტანზე დაყრილ მუწუკებს, ნერვების სისუსტეს, ბავშვების საყმაწვილოს, გიმარია,—სიყვითლეს და ვენერიულ ავათმყოფობას. აგრეთვე რგებს სასმელათ კუჭის ტკივილს. წყალი მიიღება ცივი და თფილიც. არის სუფთა მოწყობილი ვანები, მასთან სუფთა საცხოვრებელი ოთახები და სასმელ-საჭმელი ძრიელ ზომიერ ფასებში.

ᲮᲐᲢᲐᲒᲝᲡᲪᲘᲗᲘᲗ **გ. მ. არჯავანიძე.**

ᲛᲣᲨᲐᲝᲒᲡ
ᲮᲠᲔᲡᲘᲚᲘᲡ ᲛᲐᲓᲚᲔᲣᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ
ᲫᲛ. ᲟᲝᲠᲯᲝᲚᲐᲫᲔᲔᲑᲘᲡ
ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ ᲐᲑᲐᲜᲝ.

აბანო მდებარეობს მაღლობ ბუნებით შემკულ მთის ჰაერზე და, როგორც ნამდვილ გამოირკვა, კურნავს მრავალ სხვადასხვაგვარ ავათმყოფობას; **ქარებს** (**რევმატიზმს**) სხვადასხვაგვარ **მუწუკს, საყმაწვილოებს, ნერვების სისუსტეს, ჩაყოლილ ცივებს** (**მალარიას**) **კუჭის ტკივილს, ვენერიულ ავათმყოფობას, ეგზემას, სისივნეს** და სხვა. წყალი მიიღება ცივი და თფილიც. ხრესილში იმყოფება მუდმივი **ექიმი,** სადაც მსურველს შეუძლია მიმართოს დარიგებისათვის, არის სუფთა საკუთარი ვანები, სუფთა ბინა, და სასმელ საჭმელი. ფასები ყოველივეზე ძლიერ ზომიერია. **აბანო** მდებარეობს **სადგურ „სერნია ვოდში“ ხრესილში** სტანციაა მატარებლის გასაჩერებლათ. სადგურიდან 150 საჟენია აბანომდი. ქუთაისის სადგურზე მოითხოვეთ ბილეთები სადგურ ხრესილის „სტანცია სერნია ვოდის“.

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ.
ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐᲨᲠᲔᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲡ ᲣᲬᲧᲔᲑᲐᲨᲘ ᲛᲝᲛᲪᲘ
ᲡᲐᲑᲐᲦᲐᲚᲢᲔᲠᲝ ᲙᲣᲠᲡᲔᲑᲘ
ᲒᲐ. ᲒᲐ. ᲒᲘᲒᲘᲜᲔᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ

კურსებზე მსმენელები მიიღება ოთხი კლასის მოწმობით ანუ შესაფერი გამოცდის შემდეგ რუსულსა და ანგარიში.

კურსი ათ თვიანია. სწავლის ფული ასი მან. სწავლა კურსებზე იწყება 15 ეკენისთვიდან. თხოვნები მიიღება კურსების კანცელარიაში. (თფილისის ქუჩა).

კურსების გამგე: **გ. გ. გიგინეიშვილი.**

ᲡᲢᲐᲛᲑᲐ „ᲫᲛᲝᲑᲐ“ ᲞᲣᲨᲙᲘᲜᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ, ᲡᲐᲮᲚᲘ ᲒᲝᲩᲘᲔᲚᲝᲕᲘᲡ.